

השבת של רבי נחמן מברסלב

אָפּוּרן נַחַם אַוּפִּינ'ן פֿי יִשְׂרָאֵל בַּעַר אַוּזִיס בִּן פֿי אַיִנִּיק סַאָמָה זצ"ל

כי כל העדה כולם קדושים ... (במדבר טז, ג)

רוב המחלוקת שחולקים על הצדיקים והחסידים אמתיים, ויש מהחולקים שהם לומדים קצת בגי'ית, ויש שלומדים גם-כן קבלה וכתבים, אבל מעשיהם אינם כהוגן, ויש מהם מקלקלים לגמרי רחמנא לצלן; ויש שאינם מקלקלים כל-כך, אבל על-כל-פנים הם מתרשלים בעבודת ה' ואינם מתפללים בכוונה ובכחות ויגיעות; ויש מהם שרודפים אחר ההבל של ממון וכבוד והתנשאות וכיוצא, והם מתגרים בהכשרים ויראים תמימי דרך ההולכים בתורת ה' באמת, וחולקים עליהם ורודפים אותם בכמה מיני רדיפות וליצנות בלי שיעור.

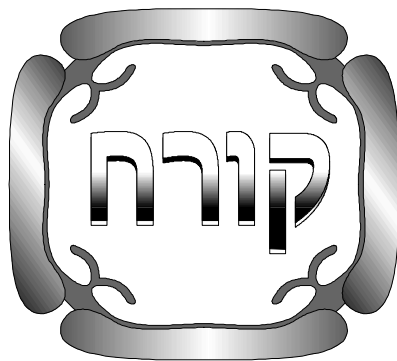
תפילה, בחינת קטורת, על-כן רמז להם דבר זה בעבודת הקטורת, כי על-ידי בחינת למדן בוודאי אי אפשר לזכות לבחינת כסופין הנ"ל, שהם בחינת עבודת הקטורת, ולא עוד, אלא אדרבא לא זכה וכו' כנ"ל. ועיין שם גם כן מעניין בליעת קרח, הכל על-פי הנ"ל. (לקוטי הלכות - הלכות אומנין ד', אות ל"ה לפי אוצר היראה – מחלוקת, אות נ"ה)

סיפור

(נסיעת רבינו ז"ל בארץ-ישראל, כ"ז)

⊙ ... וכאשר בא האיש הנ"ל אל הים, ראה הרבה ספינות, ולא ראה את רבינו שם, והיה מבקש ומחפש מאד בחיפוש אחר חיפוש, עד שמצא את רבינו זכרונו לברכה, שיושב בספינה, והספינה מלאה מישמעאלים, ורבינו זכרונו לברכה ישב באמצע; וכשנתוועדו יחד, רבינו זכרונו לברכה עם האיש שלו הנ"ל, היה ביניהם שמחה גדולה, כי מתחילה היה להם צער גדול מאד מאד, מחמת שלא ידעו זה מזה. והיו יושבים תחילה בספינה הקטנה, הנקרא ברקס, אחר-כך הלכו עם ספינה זו, עד שבאו אל הספינה הגדולה, הנקראת אקרנא, שהיתה עומדת סמוך לחיפה, וראו שהספינה מסבבת עם

הורמאטעס, והיה להם לפלא, אך אמרו בלבם, שמחמת שעת מלחמה היא, על-כן גם הספינה של הסוחרים הולכת גם-כן עם הורמאטעס. ובאמת, ספינה זו היתה ספינה של מלחמה עם אנשי-חיל וכלי-זין, ובוודאי הוא סכנה גדולה ועצומה מאד להתוועד עמהם יחד, בפרט עם אנשי-חיל ישמעאלים, שהם פראי-אדם, ובפרט לפרש עמהם על הים, ורבינו זכרונו לברכה, בשעת בריחתו בעצם הרעש, לא כוון ליכנס בספינה ששכרו לו, כי לא ידע היכן הוא, ונכנס בשעת בהלה בספינה זו, ולא ידע כלל, שהיא ספינה של מלחמה.

⊙ ולקחו אותם הישמעאלים, והכניסו אותם אל הספינה הגדולה, ונתנו להם חדר מיוחד, וגם נתנו להאיש הנ"ל, שהיה עם רבינו זכרונו לברכה, קנה-שרפה טעונה, ולא היו יכולים לשאול אותם דבר, כי לא ידעו הלשון, ולא היה להם שום מאכל ומשתה בספינה, ואחר שתיים או שלוש שעות בלילה סגרו הדלת מהחדר ושכבו לישן, ולא אכלו מאומה, כי לא היה להם מה לאכול כנ"ל; ואחר שעה או שתיים פתח אחד את הדלת, ואמר להם בלשון נוכרים של מדינתנו: מה אתם עושים כאן; הלא זאת היא ספינה של מלחמה, ואתם תאבדו פה, חס ושלום; הלא אתם רואים, שהספינה מלאה סביב עם הורמאטעס טעונים. ונתעוררו משנתם, וחטפו אותם בבגדו, והיה הבגד מגיוואנט, אך צורתו לא ראו, ובקשו אותו שיעזור להם, שיניחו אותם לצאת מהספינה על הספר של ארץ-ישראל, כי כבר ראו שהם בסכנה, קרובים למיתה מחיים, כי ראו שפרחו הקיולין סמוך לספינה, על-כן אמרו: טוב יותר לשאר בארץ הקדושה, שיהיו עצמותיהם נשארים שם בארץ הקדושה, כי ראו שקשה להמלט מן ההרגה.

⊙ ואמר, שמוכרחים לתן לו איזה סך טאלער בשביל זה, ואמר, שילך להקפיטן, והלך האיש הנ"ל לפתוח התבה לקח הטאלער, ונתממה קצת, והלך להקפיטן, ופשט ידו לתן המעות להקפיטן, כי סבר שזה שדבר בלשון נוכרים אליהם, כבר ביקש עבורם את הקפיטן עבור זה שיניח אותם, והקפיטן צעק עליו צעקה גדולה, ולא שמע אליו כלל; ואחר-כך היו מחפשים אחר זה שדבר אליהם בלשון נוכרים, וחפשו בחיפוש אחר חיפוש, ולא מצאו שם שום בן-אדם, שיוכל לדבר בלשון

וזה בחינת עדת קרח, כי קרח בוודאי היה חכם ולמדן גדול, וגם בחכמת הקבלה היה חכם גדול מאד, וקבץ עמו מאתים וחמשים ראשי סנהדראות, שהיו גם-כן בוודאי חכמים ולומדים גדולים, ובא עמהם לחלוק על משה ואהרן, וטענו עמהם: "רב לכם כי כל העדה כולם קדושים", ואמרו רבותינו ז"ל: כולם שמעו בסיני וכו' (כאילו העיקר הוא רק השמיעה והלימוד בעצמו), "ומדוע תתנשאו על קהל ה'". וזה היה פגם גדול, כי חלקו והפרידו בין למדן לצדיק, כי אף-על-פי שבוודאי הלימוד והחכמה הוא מעלה גדולה ועיקר גדול, אבל עיקר שלמות תכלית

מעלת הלימוד הוא כשבאים על-ידי-זה למעשים טובים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: לא המדרש עיקר אלא המעשה, ואמרו: שלא יהא אדם קורא ושונה ובוטע באביו וכו'.

ואם היו מאמינים בהאמת שהעיקר הוא קיום התורה, לא היו אומרים "ומדוע תתנשאו" וכו', כי היה ראוי להם להבין האמת, שמשה ואהרן קדשתם גבוה מאד מאד, ואין להם שום ערך נגד קדשתם הגבוה, מאחר שהם יודעים

בנפשם שעדיין הם משוקעים בתאוות העולם הזה והבליו. ועל-כן אמר להם משה: "קחו לכם מחתות קרח וכל עדתו וכו'", שיקריבו קטורת, וכמו שפירש רש"י: הא לכם קטורת החביב מן הכל, היינו שהראה להם שאפילו בעבודה ומעשים טובים לא המעשה בלבד הוא העיקר, כי אם כשעושים העבדא והמעשה בשלמות על-פי תורה הקדושה ובכוונה רצויה, והראויה, שהרי עבודת הקטורת, שהיא עבודה וקרבן חביב מאד מכל העבודות והקרבנות, וכמבואר בדברי רז"ל, ואף-על-פי-כן אפילו נדב ואביהוא, שהקריבו אש זרה אשר לא צוה אותם, יצאה אש מאת ה' ותאכל אותם, ומכל-שכן עדת קרח, שהיו זרים גמורים, אף-על-פי שהיו חכמים ולומדים ומקבלים גדולים, אף-על-פי-כן נשרפו על-ידי אש הקטורת בעצמו, וכמו שהתרה בהם בתחילה, שידעו שסם המוות נתון בתוכו שבו נשרפו נדב ואביהוא, היינו שהודיע להם מה שאמרו רבותינו ז"ל, שאף-על-פי שלימוד התורה גבוה ונעלה מעלתו מאד בלי שיעור, כמאמר רז"ל: **והלמוד תורה כנגד כולם**, אבל כל זה כשהבחינת למדן מחבר ונכלל עם בחינת צדיק, שהוא גם צדיק וחסיד גדול מאד בקיום התורה; אבל אם חס ושלום מפריד הלימוד מבחינת צדיק, אזי לא זכה נעשית לו סם-מוות, רחמנא לצלן, כמו שאמרו רז"ל.

וגם רמז להם, שעיקר שלמות הצדיק והלמדן, שזה בחינת ברית עלאה וברית תתאה, הוא, שזוכין על-ידי-זה לכסופין טובים, שהם בחינת נקדות לאותיות התורה, ועל-ידי-זה נצטרפין ונצטיירין כל אותיות התורה לטוב בבחינת סם חיים, ואז יש להלימוד שלמות (כמבואר בלקוטי מוהר"ן א' – סימן ל"יא). ומחמת שהכסופין הם בחינת

רוסיה, רק הכל — ישמעאלים וערביים, ואז נפל עליהם פחד גדול, ואחזתם רעדה גדולה, עד שלא היו יכולים לנוח על המשכב מחמת רעידת הגוף מגודל הפחד, כי אז הבינו, שהם בספינה של מלחמה, שקורין "קריג-שיף", והוא סכנה גדולה בלי ערך, ועדיין אין יודעים מי היה זה, שדבר להם בלשון רוסיה והודיע להם, שהיא ספינה של מלחמה

עצות

(לקוטי עצות – תפילה – אותיות נ-נו)

על-ידי לימוד זכות על הרשע, נתחזק מאור עיניו של הצדיק, ויכול לראות ולהשיג צדקתו של הקדוש ברוך הוא, ויכול לידע ולהבין כי ה' הצדיק אף על פי שהרשע זוכה בדין, ונתפשט לבו מעקממות שהיה לו קודם, ונתחזק אמונתו ויכול להתפלל. בשעת התפילה צריך להכניע הרע שבפרט והרע שבכלל. הרע שבפרט, היינו גופו המגשם וחמרו, יבטל בשעת התפילה, כמו חסידים הראשונים שהיה להם בשעת תפילה התפשטות הגשמיות. והרע שבכלל היינו התפלות של פושעי ישראל שמתפלל עמהם, יבטל הרע שלהם ויעשה מהרע כסא לקדשה.

גם צריך לקשר את עצמו בכלל ובפרט עם נפשין ורוחין ונשמתין של שוכני עפר, ויעורר אותם בתפלתו שיתפללו עמו. בפרט, היינו חלקי נפש רוח נשמה שלו שבאו כבר בגלגול ונתתקן. ובכלל, היינו נפש רוח נשמה של שוכני עפר אחרים לעוררם שיתפללו עמו. גם צריך לתקן בתפלתו שלושה דברים. א) צריך המתפלל לתקן בתפלתו, להעלות את הנופלים באמונות כוזבות להעלותם בתפלתו לאמונה האמתית שהיא התפילה, ולקבוע בלבם אמונה שלמה. ב) צריך לכוון מאד בתפלתו, ועל-ידי כוונות הלב שבתפילה מתקן את לב המחקרים חכמי הפילוסופיה שלא יחטיא אותם שכלם. ג) על-ידי תפילה בשלמות הראוי, הוא מבטל כל החרפות ובזיונות שיש לו משונאיו, כי הוא מהפך כל החרפות ובזיונות לכבוד.

בשעת התפילה האדם עומד בהיכל המלך, ואז צריך לבטל את עצמו מכל וכל, ושלא לראות שום דבר אלא את המלך לבדו יתברך, עד שיתבטל ישותו לגמרי ולא ירגיש את עצמו כלל בשעת התפילה, רק את המלך לבדו יתברך. ועל-ידי זה נתבטלין כל החרפות ובזיונות.

על-ידי תפילה כתקונו כנ"ל מתנוצץ אור זכות אבות, ועל-ידי זה ממשיכין בחינת קדשת ארץ ישראל גם עכשיו בגלות, ועל-ידי זה זוכין לראות במפתח של רשעים. וכל זה נעשה על-ידי לימוד זכות שמלמדין על הרשע, שעל-ידי זה יכולין להתפלל כנ"ל.

לאו כל אדם יכול לתקן שלושה דברים הנ"ל בתפלתו, ולהכניע הרשעים והשונאים על ידי זה, כי אם הצדיק הגדול במעלה מאד בבחינת משה רבנו עליו השלום, וגם הוא צריך לחגור מתניו מאד לעמוד נגד הרשעים הגדולים לכלותם ולבטלם.

תפילה

(לקוטי תפילות א', נ"ה)

רבונו של עולם, "הנה נא הואלתי לדבר אל ה' ואנכי עפר ואפר". עזרנו שתהיה תפלתנו בשלמות לפניך, ונזכה על-ידי תפלתנו להכניע הרע שבפרט ובכלל. ותעזרנו ותזכנו להתפלל לפניך במסירות נפש עצום מאד באמת לאמתו, עד שיתבטל כל חמרנו וישותנו וגופנו המגשם, הכל יתבטל לגמרי בשעת התפילה. ותהיה תפלתנו בשלמות כמו תפלות החסידים הראשונים שהיה להם בשעת התפילה התפשטות הגשמיות. וגם נזכה בכחך הגדול, להכניע ולשבר ולבטל כל הרע של התפלות של הרשעים ופושעי ישראל שאנו מתפללין עמהם, ותתן לנו כח

לבטל הרע שלהם ולעשות מהרע כסא לקדשה, עד שיהיה אפר תחת כפות רגלי הקדשה, ויקיים מקרא שכתוב, ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם.

ותושיענו ברחמיך הרבים, שנוכה בתפלתנו לקשר עצמנו בכלל ובפרט עם נפשין ורוחין ונשמתין של שוכני עפר, ונזכה לעורר ולהקיץ אותם בתפלתנו, שיתפללו כלם עמנו יחד, כמו שכתוב, הקיצו ורננו שוכני עפר. ונקשר הדבור של התפילה עם שוכני עפר בכלל ובפרט, שנוכה לעורר ולהקיץ בתפלותנו כל חלקי נפש רוח ונשמה שלנו שבאו כבר בגלגול ונתתקנו. וגם נזכה לעורר ולהקיץ כל הנפשות והרוחות והנשמות הקדושות של כל הצדיקים שוכני עפר קדושים אשר בארץ המה, לעורר את כולם שיתפללו עמנו ובזכותם תשמע תפלתנו תמיד ותאזין קולנו ותקשיב שוועתנו, ותרחם עלינו למענם ולא למעננו, כמו שכתוב, לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם :

ותזכנו ותעזרנו לבטל כל הבזיונות והחרפות שיש לנו משונאינו ואויבינו בגשמיות וברוחניות, ונזכה על-ידי תפלותינו להפך כל החרפות והבזיונות לכבוד. ונזכה בשעת התפילה לבטל עצמנו מכל וכל, ולכנס ולעמוד בהיכל המלך, ונבטל אז ישותנו לגמרי עד שלא נראה אז שום דבר, אלא את המלך יתברך לבדו נראה, עד שנוכה על-ידי זה לשכל דקדשה להפוך כל החרפות לכבוד, ולהתבונן בכל הדבורים של המחרפים והמגדפים, לצרפם ולפרשם שיתהוו מהם אמרי כבוד לה' יתברך, כמו שכתוב, ובהיכלו כולו אומר כבוד. ותהיה תפלתנו בשלמות גדול בתכלית השלמות, עד שיתתקן על-ידי תפלותינו כל התקונים שנתתקנו על-ידי הפרה אדמה ששרף משה רבנו במדבר, עד שתזכור ברית אבותינו על-ידי תפלותינו, ויתנוצץ אור זכות אבות על-ידי תחנונותינו ותפלותינו שאנו מבקשים ומחלים פניך תמיד. ועל-ידי זכות אבותינו תזכור את שכירת עזך, ותגלה קדשת ארץ ישראל גם בגלות המר הזה ...

מלכת

(מספר אבי הנחל - מכתב ק"ה)

בי"ה, כ"ד סיון תשל"ב. לאהובי, אחי יקירי וחביבי, לבי ונשמת, אשר ה' משתעשע בו ומתפאר בו בכל העולמות, כבוד מורי שמשון אפרתי שיחיה לאורך ימים טובים, ה' ישמרו מכל רע, מכל מחלה וכאב וירפא אותו ואת ביתו מהרה בשלימות, לאורך ימים ושנים טובים אמיתיים, אמן.

נא ונא לדון אותי לכף זכות ולא יהיה לך עלי קפיידא וטינא כלל, על זה שלא השבתי לך, על כל מכתביך היקרים והנעימים לי מאד בלי שיעור. והנה אחרי חג הפסח העבר, באתי לביתי ומצאתי שני מכתביך היקרים לי מכל הון. וקראתי אותם באהבה ובשמחה רבה ועצומה. ותיכף התפללתי עליך ועל ביתך, שירחם ה' עליכם וימתיק ויבטל מכם כל הצער והיסורים העוברים עליכם, ויתן לכם רפואה וישועה בכל העניינים בגוף ובנפש.

ודע אחי חביבי, כי יש לי נחת גדול בכל פעם שאני זוכה לראות כתב ידך, כי כל דיבוריך יוצאים מלבך באמת. ואני רואה בהם כי ה' יתברך חנן אותך ונתן לך לב מבין, דבר מתוך דבר, וכלים יפים יקרים מפז, כדי שתוכל לקבל בהם, האור הגנוז והצפון שנמצא עכשיו בימינו בעולם, העולה על כל האורות, הפלאות שהיו מעת ומיום בריאת העולם, הוא רבינו הנורא, נחל נובע, שהודיע לנו כי הוא המנהיג האמתי בדורינו זה, ובכל הדורות הבאים. והוא יכול להוציאנו ולהעלות כל העולם מכל הירידות והחשיכות והטומאות והזוהמות ולתקן כל העולם ולהחזיר כולם לה' ותורתו, אפילו הרחוקים לגמרי מקדושת התורה ואפילו אומות העולם, שידעו כולם את ה' ולעבדו שכם אחד. כל דיבור ודיבור שיצא מפי רבינו הנורא, יורדים למטה למטה עד עמקי תהום תחתית, ומעלה הכל למעלה למעלה משמי השמים, מי יערוך שבחם, מי יספר נוראות גדולתם, אין דוגמתם. המעתיק